

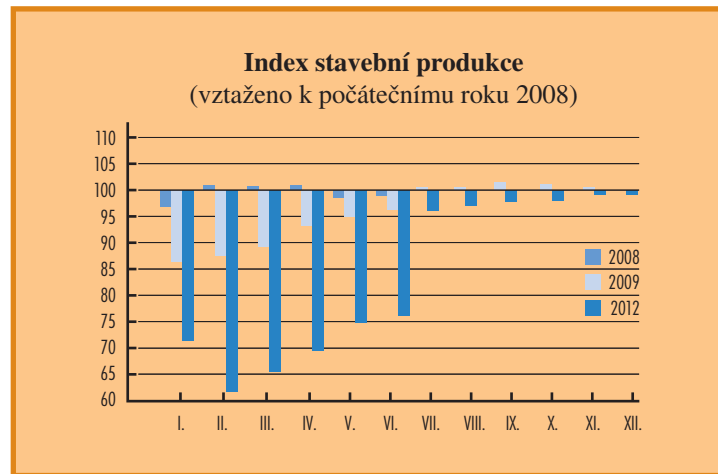
Staviteľství

Manažeri stavebních firem jsou ve výhledech pro letošní rok pesimističtí

Očekávají další pokles

Dvě třetiny oslovených stavebních firem v České republice signalizují pokles produkce, hospodářského výsledku, stavu zaměstnanců a nasmlouvaného objemu prací. U zakázky předpokládá větší než 10% pokles dokonce 52% dotázaných. V těchto čtyřech kritériích neočekává žádné změny od 10 do 30% firem, nárůst naopak předpokládá 8 až 22% firem, především menších a z oblasti pozemního stavitelství.

Vyplývá to z letošního červnové ankety Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR mezi vybranými firmami členské základny k aktuální situaci v podnicích. Šetření se zúčastnilo 116 firem ze všech krajů České republiky. Respondenti porovnávali rok 2011 s předpokládaným vývojem roku 2012. Otázky směřovaly k předpokládaným změnám v objemu stavební produkce, hospodářském výsledku, stavu zaměstnanců a objemu nasmlouvaných prací. Další pak k hlavním problémům firem a dopadům aktuální situace na ně. Šetření bylo filtrováno podle velikosti firmy, jejího převážného zaměření a kraje. Přineslo výsledky, z nichž většinu bylo možné předpokládat, některé však byly překvapivé. V části ankety, kde jsou výsledky zpracovány podle převládající činnosti firem, je krajně nepříznivá situace zejména v oblasti inženýrského stavitelství – pokles hlásí až 88% dotázaných. Nejhorší údaje získal Svaz z odpovědí na dotaz na nasmlouvaný objem prací (budoucí zakázku). Pokles o více než 20% hlásí 56% stavebních společností. Snížení počtu zaměstnanců jako dopad současné špatné situace stavebnictví avizuje 60% firem, omezení vlastních investic 80%, krácení mezd 42% a reorganizaci provádí nebo připravuje 50% dotázaných. Jako největší podnikatelský problém vidí respondenti svou zakázkovou náplň; uvedlo to 85% firem. Překvapením není zjištění, že 58% firem poukazuje na investiční nepřipravenost jednotlivých staveb a 70% na

problémů s legislativou. Nejmenší starostí, kterou uvedlo „jen“ 13% dotázaných, je nedostatek pracovních sil, což vyplývá z nutnosti v současné době pracovníky spíše propouštět než nové přijímat. Nutné investice zejména do dopravy, bydlení a PPP projektů by měly přímý pozitivní dopad na zaměstnanost a vrátily by stavebnictví jeho nesporně významnou roli. Výsledky ankety Svazu budou jedním z argumentů, proč tyto kroky podpořit, v jednání s vládou ČR, s ostatními státními orgány a dalšími subjekty. Mohou být důležité také pro rozhodování o strategických záležitostech členských firem. Přesvědčivě také odrazejí nedůvěru předních manažerů v brzký obrát a jejich obavy o další vývoj odvětví. (sps)

problémů s legislativou. Nejmenší starostí, kterou uvedlo „jen“ 13% dotázaných, je nedostatek pracovních sil, což vyplývá z nutnosti v současné době pracovníky spíše propouštět než nové přijímat. Nutné investice zejména do dopravy, bydlení a PPP projektů by měly přímý pozitivní dopad na zaměstnanost a vrátily by stavebnictví jeho nesporně významnou roli. Výsledky ankety Svazu budou jedním z argumentů, proč tyto kroky podpořit, v jednání s vládou ČR, s ostatními státními orgány a dalšími subjekty. Mohou být důležité také pro rozhodování o strategických záležitostech členských firem. Přesvědčivě také odrazejí nedůvěru předních manažerů v brzký obrát a jejich obavy o další vývoj odvětví. (sps)

Na aktuální téma

Stavebnictví je ve špatné kondici

Stavebnictví zná své výsledky za první pololetí letošního roku. Na rozdíl od některých optimistických předpovědí, jsou tak špatné, jak jsme předpokládali. Český statistický úřad oznámil 7% meziroční propad a téměř 25% k roku 2008.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR s velkými obavami sleduje pokračující pokles české ekonomiky, doprovázené dalšími restrikcemi v investiční výstavbě. Dlouhodobě nepříznivá situace českého stavebnictví a pokračující zhoršený trend vývoje od počátku letošního roku vyvolává silné znepokojení.

Skutečnost, že je nepříznivá situace českého stavebnictví už několik let stranou zájmu vlády a jejích ministrů, nás mj. vedla i k tomu, abychom provedli průzkum u vybraných členských firem Svazu všech velikostních kategorií z oborů pozemního i inženýrského stavitelství ve všech krajích (podrobnosti na této straně – pozn. red.). Výsledek jasně odráží nedůvěru předních manažerů v brzký obrát a obavy o další vývoj odvětví.

S pragmatickým očekáváním sledujeme další vývoj vládních příslibů o přijetí konkrétních prorůstových opatření, která by zmírnila dopady finanční krize. Doufali jsme, že mnohá budou mít příznivý dopad i na stavebnictví. Definovali jsme řadu konkrétních námětů a předali je příslušným ministrům už před víc než půlrokem.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví se snaží přimět vládu, aby nastrovala opatření, která by českému stavebnictví pomohla. Zatím se nám dostává jen slibů, potřebné investice však vláda ještě neschválila. Pokud s nimi co nejdříve nezačne, nelze ani v dalších měsících očekávat jiné než negativní výsledky.

S obavami sledujeme celkové zaostávání české ekonomiky, které se ve stavebnictví projevuje nadproporčně. Ale ani údaje Českého statistického úřadu, ani výsledky našeho průzkumu nám bohužel nepomáhají k tomu, aby je vnímali jako varování, kdož zodpovídají za ekonomiku tohoto státu, za její sociální dopady, za neuspokojivý stav bytové a fondu, dopravní infrastruktury i životního prostředí. A tím samozřejmě také především za velkou ztrátu toho, co nám schází – peněz do státního rozpočtu.

Václav Matyáš, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR

Kolik dá stát v roce 2013?

V současné době vrcholí práce na přípravě státního rozpočtu a rozpočtů jednotlivých státních fondů. V případě stavebnictví jsou to především Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI), rozvoje bydlení (SFRB) a životního prostředí (SFŽP).

Pohled na návrhy vyvolává velké rozčarování. Kvůli naplnění fondů programy, ale především pro nedostatečnou výši finančních prostředků na jejich realizaci.

Fatální selhání a nekonceptnost
Návrh rozpočtu SFDI na rok 2013 a střednědobý výhled na léta 2014 a 2015 jednoznačně ukazuje, jaký dopad by mělo jeho schválení v nezměněné podobě. Negativně by ovlivnilo nejen stav dopravní infrastruktury, ale také ekonomiku státu a naši konkurenceschopnost. Výrazná klesající tendence finančních prostředků z uplynulých dvou let pokračuje i v roce 2013, kdy má být objem národních zdrojů pouhých 37 mld. Kč a nemá se zvyšovat ani v následujících letech. Naopak, předpokládá se další pokles. Výdajový rámec (národní zdroje) pro rok 2013 (37 mld. Kč) představuje pouhých 41% ze skutečné potřeby ŘSD a SŽDC.

Jeho omezení by mělo (a zdá se, že bude mít – se zásadním obrátem lze těžko počítat) velmi vážné důsledky:

- reálné nebezpečí, že nebudou dočerpány prostředky EU v rámci Operačního programu Doprava 2007–2013,
- nebude možné realizovat dostatečný objem náhradních projektů,
- nebudou zahajovány žádné nové větší stavby,

- omezí se dofinancování běžících projektů a nebude možné snižovat objem nasmlouvaných akcí z minulých let (ve výši 21,5 mld. Kč),
- nebude možné zahájit nové projekty pro finanční období 2014–2020 z důvodu nedostatku národních zdrojů na spolufinancování fondů EU,
- dojde k snížení tlaku na investorskou přípravu, která je už nyní omezena pod kritický bod,
- budou omezeny opravy a údržba dopravní sítě,
- dodavatelská sféra nebude moci plánovat zdroje a kapacity. Nedostatečný rámec národních zdrojů zcela paralyzuje systém financování. Zatímco v předchozích letech zbývalo v podstatě jen na evropské projekty, ve výhledu se už ani na toto povinné spolufinancování nedostává. To je fatální selhání a projev nekonceptnosti a vláda ČR si musí být vědoma, že tímto přístupem dává najevo svou naprostou rezignaci na zdroje poskytované Evropskou unií.

Dobré úmysly, málo prostředků
Rozpočet SFRB byl zpracováván ve snaze zlepšit situaci v podporách bytové výstavby a zajištění oprav. Prospěšná je novela vyhlášky o poskytování nízkouročených půjček na výstavbu nájemních domů. Došlo k změkčení podmínek, a tak lze předpokládat, že tento program ve

vylepšené podobě bude pro zájemce zajímavý. Ohlášená transformace na společnost holdingového typu umožní přímé přijímání prostředků z EU, např. prostřednictvím programu JESSICA. Rovněž projektovaná nová forma programu PANEL by měla v příštím roce vést k nárůstu realizovaných projektů. Velmi nedostatečná je však výše finančních prostředků k pokrytí těchto programů. Pochyby vyvolává i novela zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií, která může vést k zdražení výstavby a snížení ochoty investovat do bytové výstavby.

Problematické tituly i zajištění
Rozpočet SFŽP obsahuje některé prozatím problematické tituly a stejně problematické je i jejich finanční zajištění. Pozoruhodné je i vysvětlení některých disproporcí. Rozpočet ve výdajové části uvolňuje částku, která umožňuje kofinancovat 10 mld. Kč z fondů EU, zapotřebí by bylo získat 27,5 mld. Kč. Na dofinancování toho objemu SFŽP finanční prostředky má, avšak ministerstvo financí mu neumožní je pro tento účel použít. Znamená to tedy, že MF nestojí (stejně jako u dopravní infrastruktury) ani v případě životního prostředí o peníze „zadarmo“? (pod)

Foto: www.praha.eu

Zkuste si najít:
www.sps.cz
www.sfdi.cz
www.mmr.cz

Sektorová rada

Situace na trhu práce se dynamicky mění a dochází k rychlému pokroku v mnoha oborech a profesích. Současně s tím narůstá potřeba tyto změny komplexně monitorovat a směřovat informace o nich k uchazečům o zaměstnávání, k vzdělávacím, zaměstnavatelům, Úřadu práce ČR apod.

Dlouho však u nás chyběl ucelený systém, který by sledoval vývoj, klasifikoval jednotlivá povolání a zprostředkoval informace všem zúčastněným. Tuto mezeru vyplňují systémy Národní soustava povolání (NSP) a Národní soustava kvalifikací (NSK), které vznikají díky aktivitě zaměstnavatelů sdružených v sektorových radách.

Sektorová rada pro stavebnictví
Na naplnění soustav NSP a NSK pracuje od svého ustavení na počátku roku 2011 také desetičlenná Sektorová rada pro stavebnictví. Jejím předsedou je Mgr. Tomáš Majtner, ředitel Institutu vzdělávání Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR, činnost rady koordinuje Ing. Zdeněk Vršník. Sektorová rada pro stavebnictví byla znovuustavena jako jedna z posledních. Pracovala už na veřejné zakázce NSP I, ovšem s jiným polem působnosti, a tedy i v odlišném složení. Hned po ustavení sektorové rady pro veřejnou zakázku NSP II bylo tudíž nutné určit hranici a působnost rámců kvalifikací mezi Sektorovou radou pro řemesla a umělecká řemesla a Sektorovou radou pro stavebnictví. Práce sektorové rady začíná většinou popisem aktuálních povolání na trhu práce. Za pomoci desítek dalších expertů, zapojených do pracovních skupin, sektorová rada rozklá-

čuje, co dělají a jaké kompetence mají mít kvalifikovaní zaměstnanci v daném oboru a dané profesi.

Sektorová rada pro stavebnictví spravuje už 71 hotových pozic, které najdete v katalogu povolání NSP na stránkách www.nsp.cz. Jde např. o pozice Architekt, Interiérový architekt, Stavební inženýr projektant, Samostatný stavební technik, Stavbyvedoucí, Betonář, Kamnář, Malíř, Montér zdicích systémů, Podlahář, Pokrývač, Truhlář. Pro další období činnosti plánuje Sektorová rada pro stavebnictví revidovat asi 19 popisů dalších pozic podle potřeby na trhu práce (kupř. Kartograf, Geograf, Geodet, Znalec v oboru stavebnictví, Zeměměřič atd.) a zpracovat pozici Správce majetku a budov.

Ve druhé fázi práce sektorové rady jsou pak definovány kvalifikace – tedy kompetence nezbytné pro výkon pracovních činností v těch oblastech. V katalogu Národní soustavy kvalifikací (www.narodni-kvalifikace.cz) můžete najít řadu kvalifikací z oboru stavebnictví, které jsou velmi využívány při rekvalifikacích a z nichž absolvovalo zkoušky už mnoho zájemců. Jsou to např. kvalifikace Instalátér, Kameník, Kominík, Podlahář, Skleňář, Tesař, Vodař, Zedník nebo Kamnář. Významným úkolem Sektorové rady pro stavebnictví bude mj. také definování požadavků a popis povolání pro obsluhu jednotlivých stavebních strojů a popis povolání strojníků různého zaměření v oblasti stavebnictví. Mgr. Tomáš Majtner

Další informace na:
www.nsp.cz
www.narodni-kvalifikace.cz
www.vzdelavaniaprace.cz
www.nuov.cz/nsk2
www.nskonline.cz